

Arkivsaksnr. 26/3482

<u>Sak</u>	<u>Utvalg</u>
018/26	Sametingsrádet – plenumsaker
040/26	Sametingets plenum
	Plan og finanskomiteen

Saksframlegg

Sametingets plenum behandler årlig sak om Sametingets innspill til statsbudsjettet (tidligere kalt Budsjettbehov), som brukes som politisk grunnlagsdokument i arbeid opp mot regjering og Storting.

I vedlegget ligger Sametingsrådets forslag til Sametingets innspill til statsbudsjett 2028.

De samlede satsingene er beregnet å være på 684, 54 millioner kr i 2028.

Vurdering

Sametingsrådet har erfart at det har vært en utfordring at dokumentet forsøker å oppfylle flere formål på en gang. Dette ene dokumentet danner i første omgang grunnlaget for Sametingets innspill til regjeringen i deres budsjettarbeid, og bør derfor møte kravene til utredningsinstruksen og Finansdepartementets rundskriv om samfunnsøkonomiske analyser og etter mal for budsjettsatsinger. I andre omgang danner det grunnlaget for Sametingets arbeid opp mot Stortinget i deres behandling av regjeringens budsjettforslag. Dette formålet har blitt viktigere de siste årene da budsjettøkningene til Sametinget ikke har kommet i regjeringens forslag til statsbudsjett, men etter regjeringens budsjettforlik med støttepartier i Stortinget. Videre er det slik at Sametingsrådet har behov for å kunne kommunisere både Sametingets budsjettbehov og budsjettbehov i det samiske samfunnet. Erfaringen fra tidligere år er at det er utfordrende å møte alle hensyn og krav som kommer med de ulike formålene dokumentet har.

Med bakgrunn i dette har årets dokument, innspill til statsbudsjettet 2028, endret form fra innspillene Sametinget har levert tidligere år. Etter en innledende del, som inkluderer et sammendrag og en del om finansiering av sametinget, presenteres Sametingets satsingsforslag i tre deler:

- Del 1 Nye satsingsforslag
- Del 2 Eksisterende satsing med økt budsjettbehov
- Del 3 Satsingsbehov i det samiske samfunnet

I del 1 finnes Sametingets forslag til nye satsinger som er utredet i tråd med utredningsinstruksen og Finansdepartementets rundskriv om samfunnsøkonomiske analyser og mal for budsjettsatsninger. Denne delen skal møte Finansdepartementets krav til budsjettforslag.

I del 2 fremheves Sametingets eksisterende satsinger som har økte budsjettbehov. Forslagene her tar utgangspunkt i dagens budsjettgrunnlag, og beskriver hvorfor eksisterende bevilgning ikke er tilstrekkelig for å opprettholde eller videreføre satsingen på ønsket nivå. Satsningene i denne delen er allerede utredet, og er derfor ikke fullstendig utredet slik som forslagene i del 1.

I del 3 utøver Sametinget sin rolle som talerør ovenfor norske myndigheter, og gir en overordnet beskrivelse av budsjettbehov i det samiske samfunnet. I denne delen finnes bredere tema enn Sametingets egne politiske satsinger.

Følgende prinsipper er lagt til grunn for satsingsforslagene:

- Sametingets meldinger og vedtak.
- Regjeringens egne satsinger der Sametinget har en naturlig rolle.
- Etterslep på grunn av en årelang nedprioritering fra regjeringen av Sametingets økonomiske utvikling.
- Nye saker basert på innmeldte behov fra det samiske samfunn.

Det vedlagte innspillet viser tiltak Sametingsrådet mener er nødvendige å gjennomføre for en fireårig periode på ulike fagområder. Dette inkluderer satsinger knyttet opp mot institusjoner og organisasjoner som får direkte (øremerkede) tilskudd fra Sametinget og satsinger på søkerbaserte tilskudd. I tillegg omtales satsingsbehov i det samiske samfunnet som Sametingsrådet mener det er nødvendig å fremheve.

Sametinget har et ansvar for mange sektorer, og Sametingsrådet mener derfor er det urimelig å forlange at Sametinget skal sette opp en prioritert liste på satsingsforslagene. For å ha reell råderett over egne midler, er Sametingsrådet av den oppfatning at realvekst må gis på rammen til Sametingets bevilgning under Kommunal- og distriktsdepartementet, og at Sametinget selv skal prioritere innenfor satsinger på bakgrunn av tilgjengelige ramme.

Sametingsrådet vil bruke innspillsdokumentet vedtatt av plenum til å arbeide for at budsjettet for 2028 økes i tråd med Sametingets satsinger.

I innspillet omtales også Sametingets nåværende budsjettordning og behovet for å endre finansieringsmodell. Sametingsrådet vil fortsette å løfte dette temaet med regjeringen.

Sametingrådets innstilling

Sametingets innspill til statsbudsjettet 2028 vedtas i henhold til vedlegg 1

Sametingsrådet – plenumsaker _018/26

Sametingrådets innstilling

Sametingets innspill til statsbudsjettet 2028 vedtas i henhold til vedlegg 1.